

Seminaarit

31.10.2019

6.11.2019

SataVarMa

Mansikanviljelyn kilpailukyyn parantaminen Lounais-Suomessa



Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SataVarma loppuseminaari: Lajikkeet

Uudet lajikkeet

Tuuli Haikonen, Saila Karhu, Luonnonvarakeskus

- **Valtalajike Polka:** suosikin ongelmana marjakoon pieneneminen, marjan pinnan pehmeys, lyhyt kauppakesto (väri, rakenne, maku), joidenkin taimialkuperien härmänalttius
- **Uusia lajikkeita viljelijöiden testattavaksi:**
 - 9 lajiketta 4 tilalla
 - 2 tiloista Varsinais-Suomessa ja 2 Satakunnassa
 - 3 tiloista tavanomaisessa viljelyssä ja 1 tiloista luomussa

2017-istutetut koelajikkeet koodinimillä

Koodinimi	Lajike	Jalostaja
AARNE		Kanada
BERTTA		Luke, Suomi
JUSSI		Luke, Suomi
KALLE		Kanada
MATTI		Iso-Britannia
NIILO*		Kanada
OTTO	POLKA	Alankomaat
SAKARI		Kanada
URHO	LUMOTAR	Luke, Suomi



**) Niilon taimet olivat huonolaatuisia*

5. Uudet lajikkeet: havainnot

Talvehtiminen

Kukinnan ajoitus

Kukkavarsien ja raakileiden määrä

Kasvustohavainnot:

kasvutapa, tiheys, satoa tuottavien kasvien määrä

Laatuhavainnot marjanäytteistä:

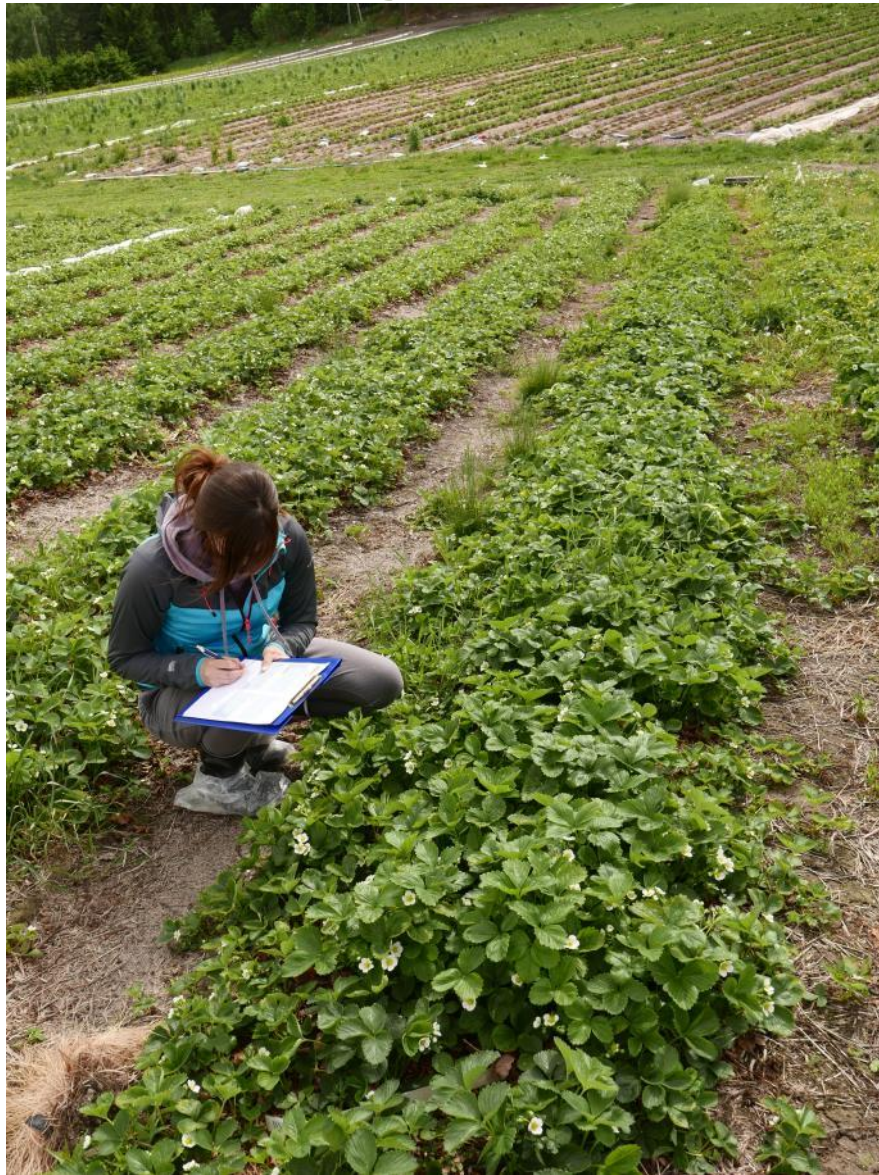
mm. marjapaino, kiinteys, kauppakestävyys, maku, sokeri- ja happopitoisuus

Tautien ja tuholaisten aiheuttamat laatutappiot

Härmä

Lehtilaikkutaudit

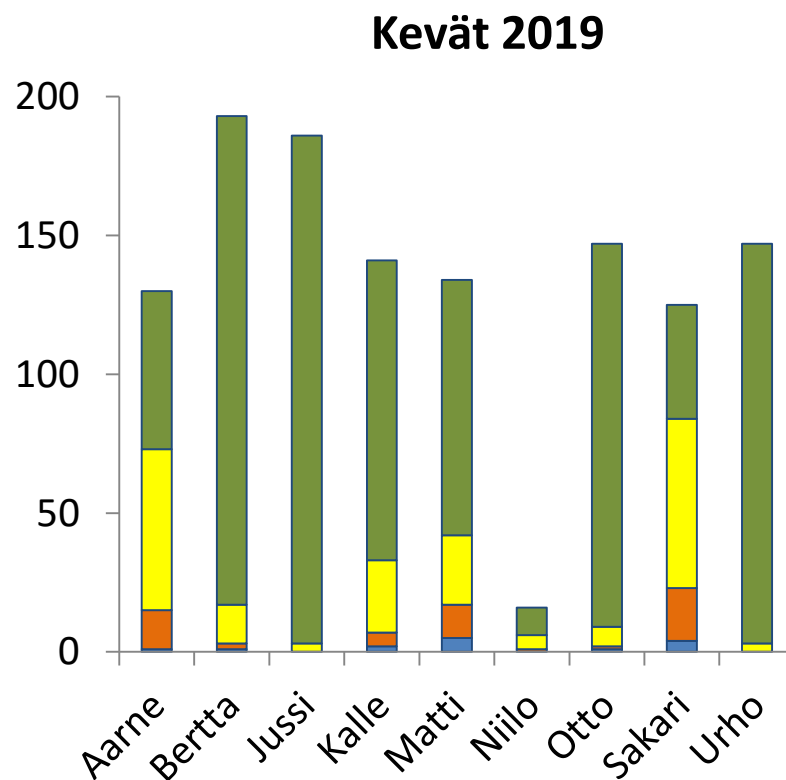
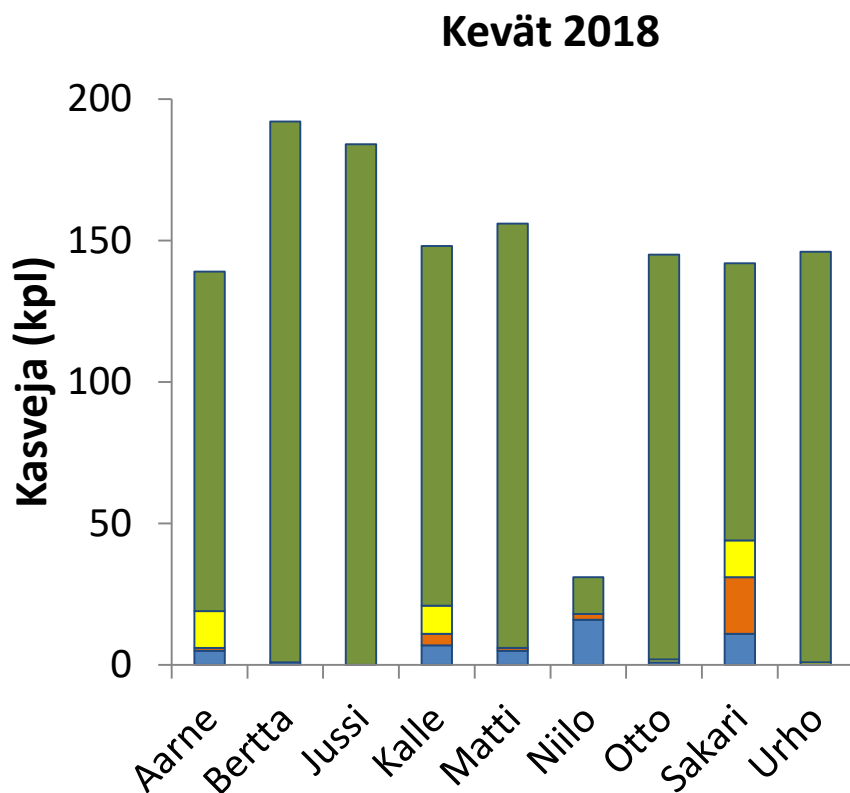
5. Uudet lajikkeet: havainnot



5. Uudet lajikkeet

Ei merkittäviä talvivaurioita keväällä 2018.

Jonkin verran eroja talvehtineiden kunnossa 2019.



Kasvin kunto:



SataVarma loppuseminaari: Lajikkeet

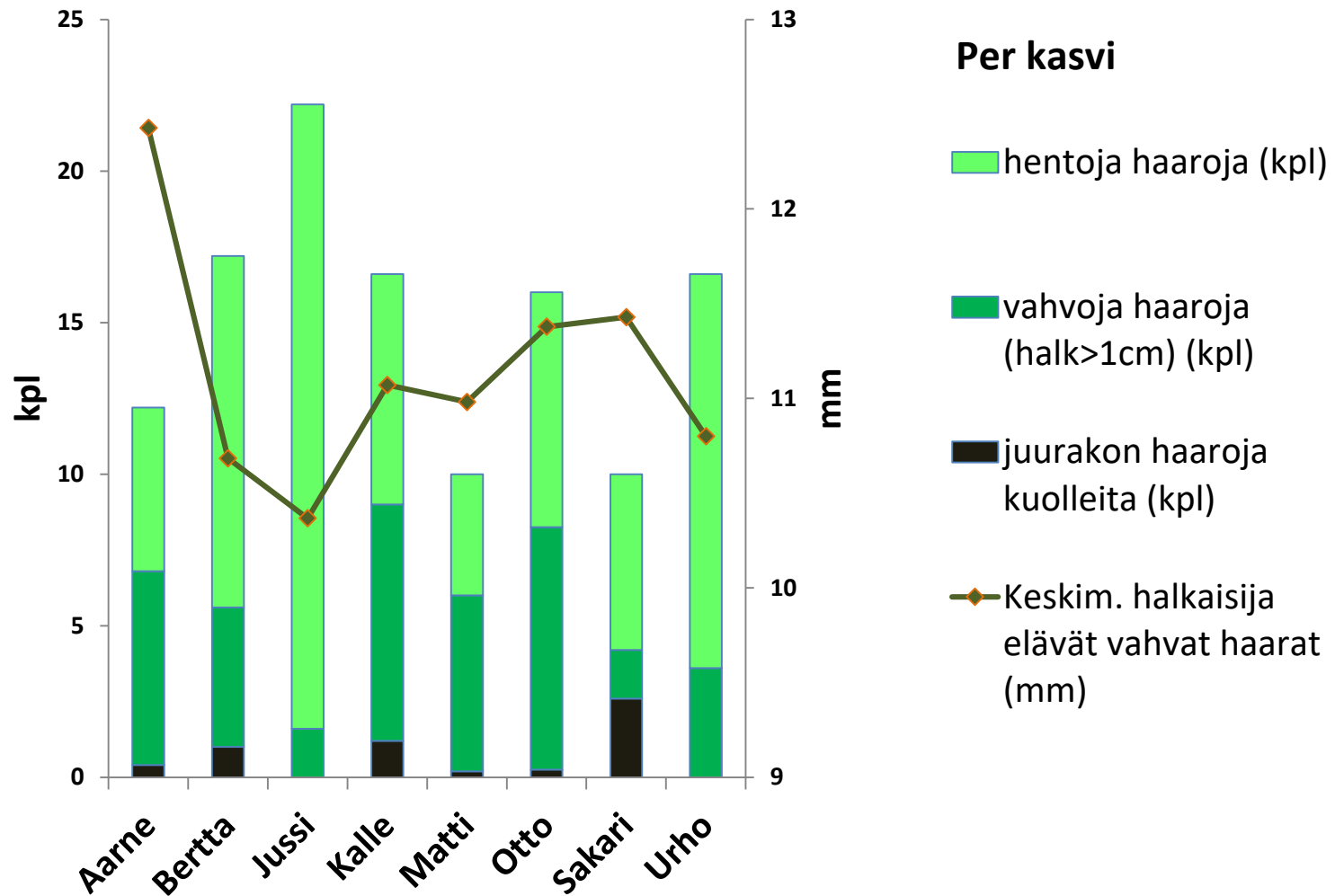
Juurakoiden haarominen

laskettu 5 näytekasvista per lajike,
kasvit nostettiin loppukesällä 2019 yhdeltä tilalta



Juurakoiden haarominen

laskettu 5 näytekasvista per lajike,
kasvit nostettiin loppukesällä 2019 yhdeltä tilalta



5. Uudet lajikkeet

- Kasvustot vaihtelivat tilakohtaisesti (kuten toivottiin)
- ja lajikkeittain



SataVarma loppuseminaari: Lajikkeet

Härmä

2017

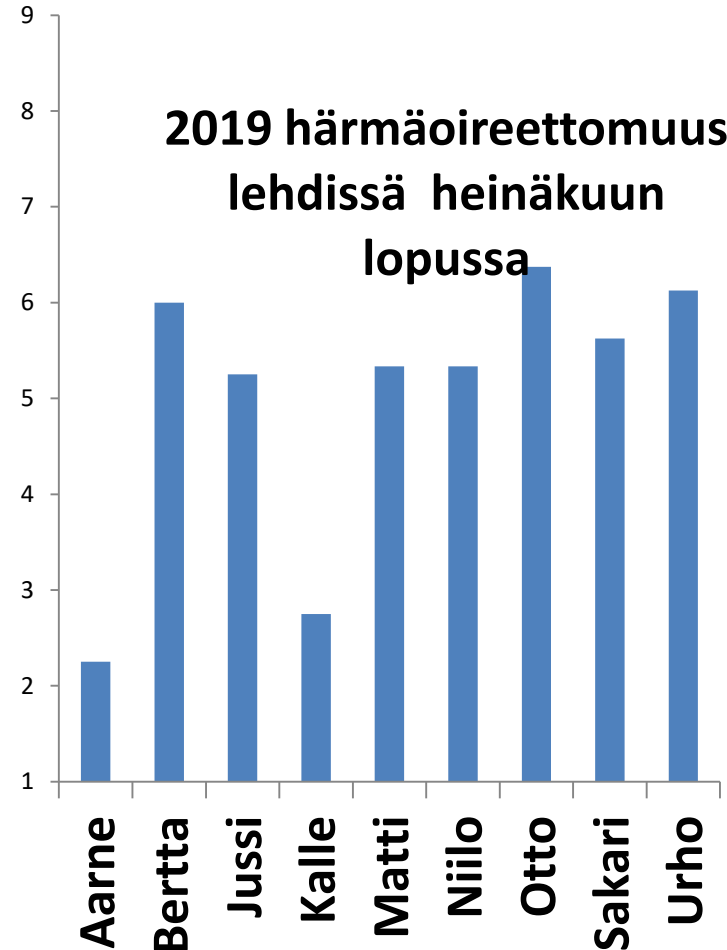


Otto = Polka

Aarne

Aarne ja Kalle –
koelajikkeissa oli eniten
härmän lehtioireita. Lisäksi
Aarnessa oli runsaasti
härmäisiä marjoja.

2019 härmäoireettomuus
lehdissä heinäkuun
lopussa



Kukkavarret



5. Uudet lajikkeet

– Yllätyksiä sadon ajoituksessa 2018:



5. Uudet lajikkeet: Satonäytteet 2018

Lajikenäytteet (kpl)

Tila	26.6.	28.6.	2.7.	6.7.	13.7.	Yhteensä
Meisala	7					7
Bjursäng	6		4			10
Kiramo-Haavisto				6	7	13
Kopo		8		9		17
Yhteensä	13	8	4	15	7	47

- Marjakoko ja sen jakauma
- Pakastetut näytteet: brix, happo
- **Aistinvaraiset havainnot tuoreista ja hyllytestin läpikäyneistä**
- **Kuluttajamenestys**



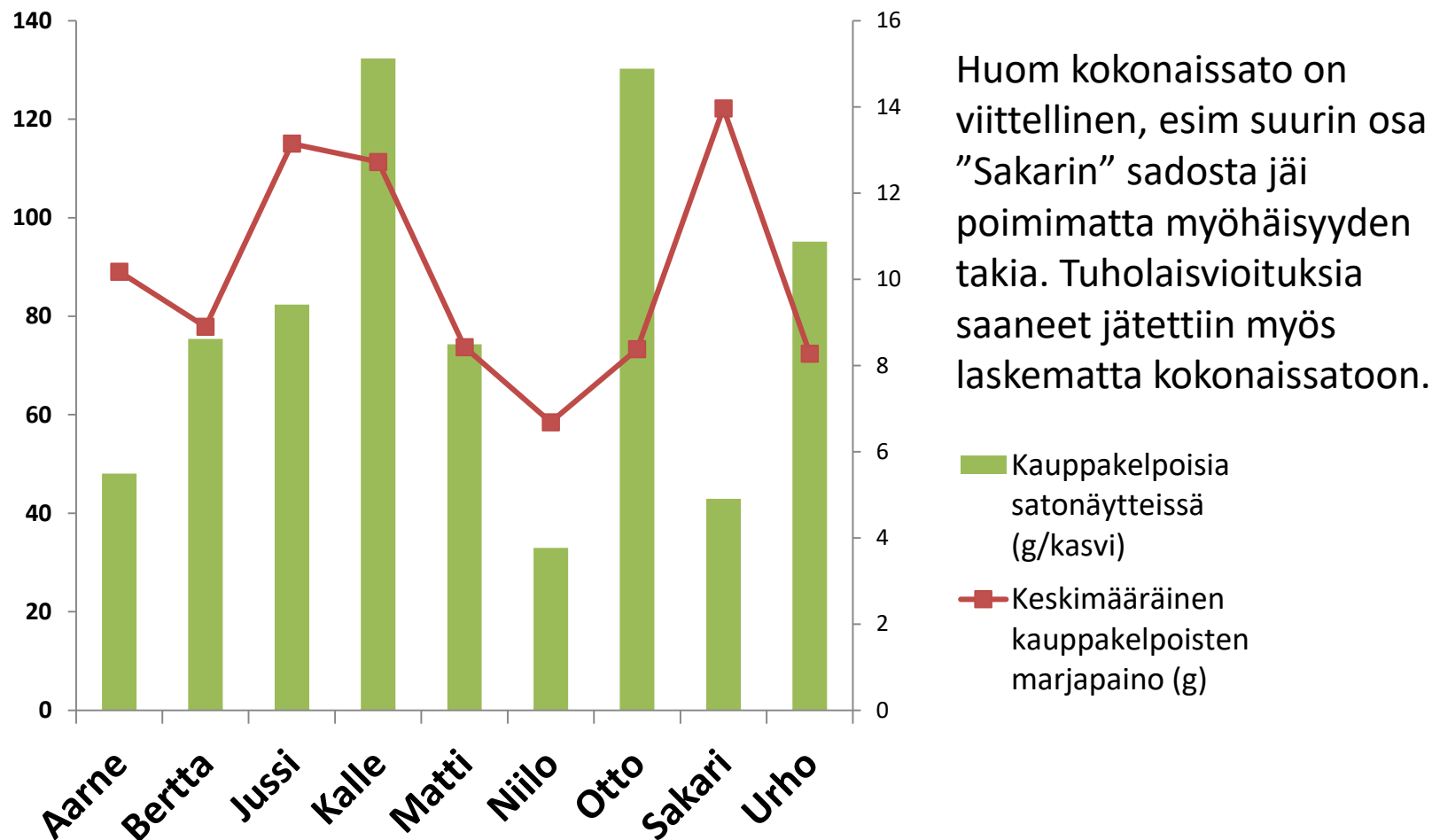
5. Uudet lajikkeet: Satonäytteet 2019

Lajikenäytteet (kpl)													
Tila	17.6.	19.6.	25.6.	27.6.	28.6.	1.7.	4.7.	10.7.	12.7.	15.7.	18.7.	27.7.	YHT.
Meisala	8	8	6		7	2							31
Bjursäng					6	7	6						19
Kiramo-Haavisto								7	(7)	8	8	(9)	23
Kopo				9		(9)	7	7					23
YHT.	8	8	6	13	13	9	13	14		8	8		96

Tilojen itse tekemät poiminnot ja punnitukset suluissa
 1.7. Meisala: poimittu Sakari ja lajikkeen Kalle loppusato

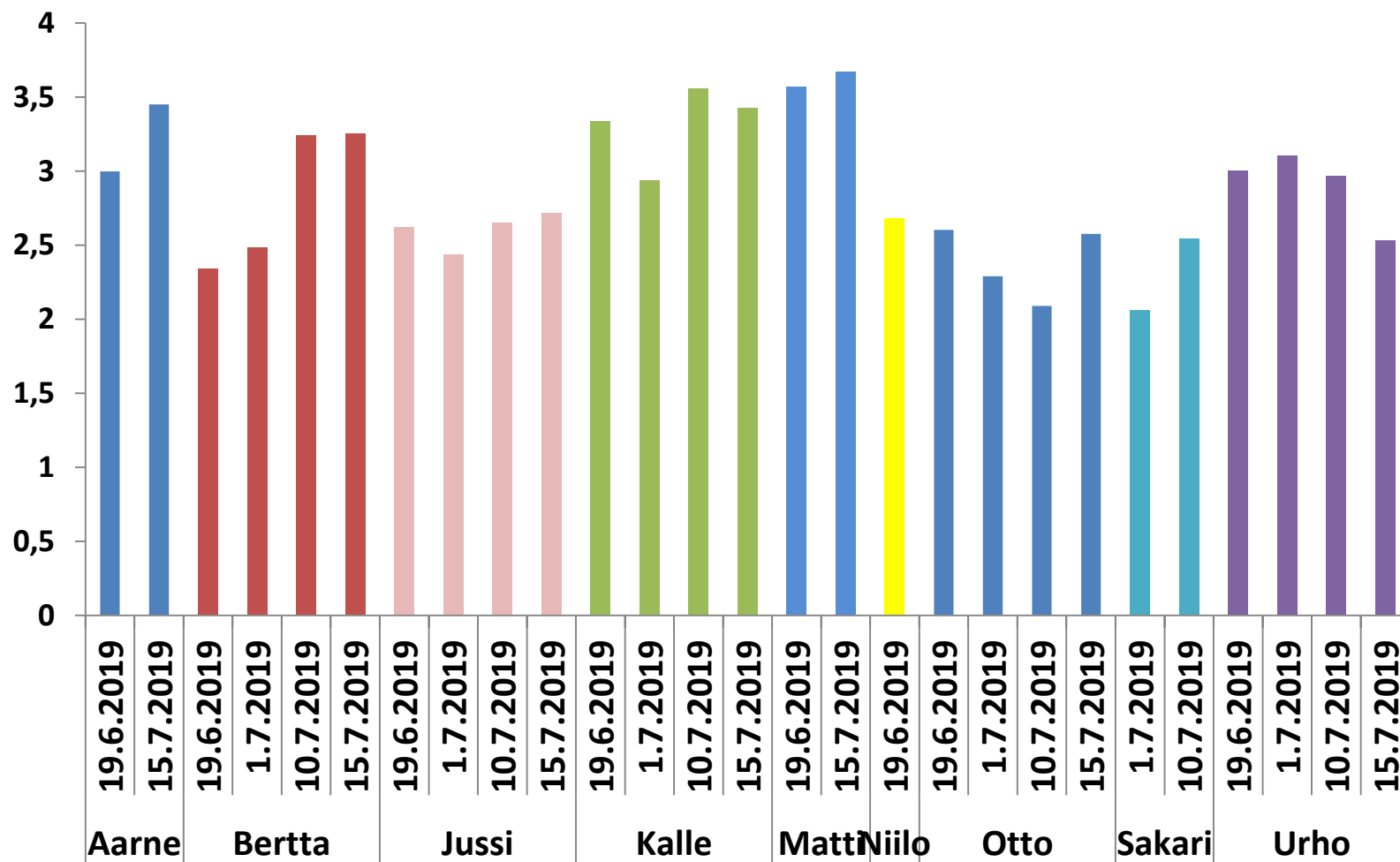
Satoarvio/kasvi ja marjapaino 2019

kauppakelpoisten satonäytteistä lajikkeittain



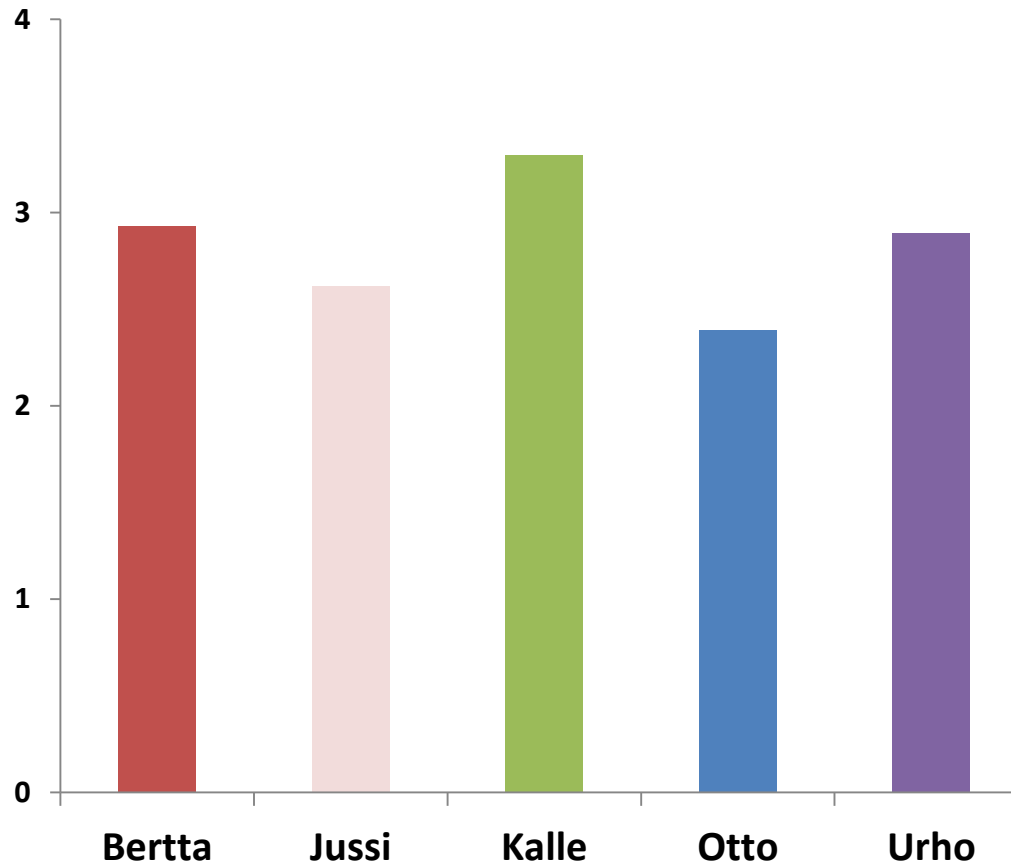
Marjojen kiinteydet 2019 poimintapäivittäin:

1-2 tilalta, vähintään 12 marjaa per näyte



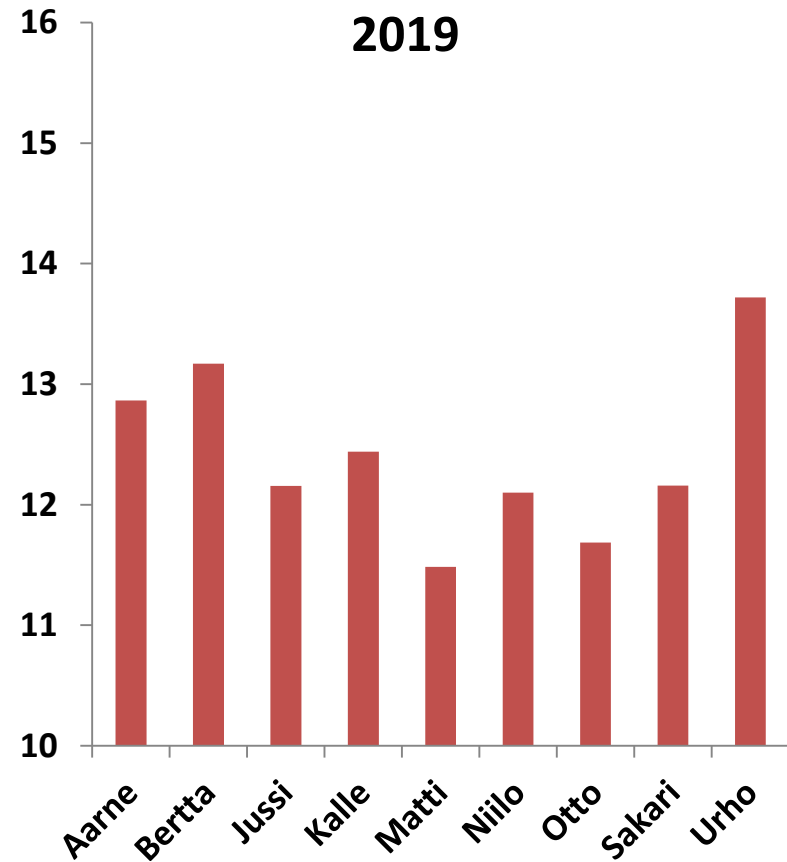
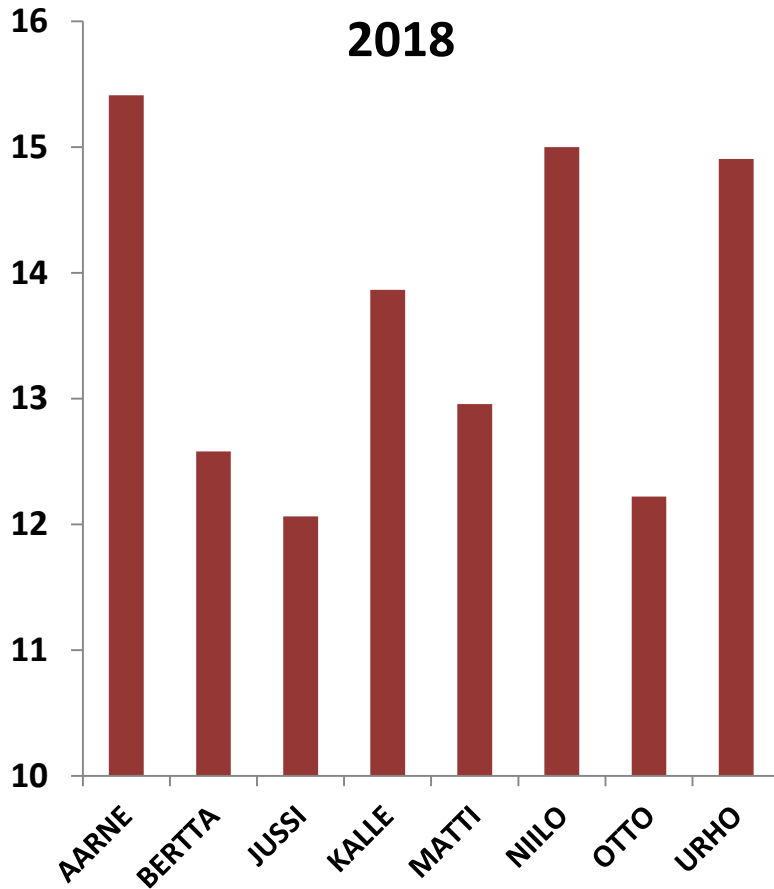
Marjojen kiinteydet 2019:

vain parhaat lajikkeet, keskiarvo eri
poimintakerroista ja kaikilta tiloilta

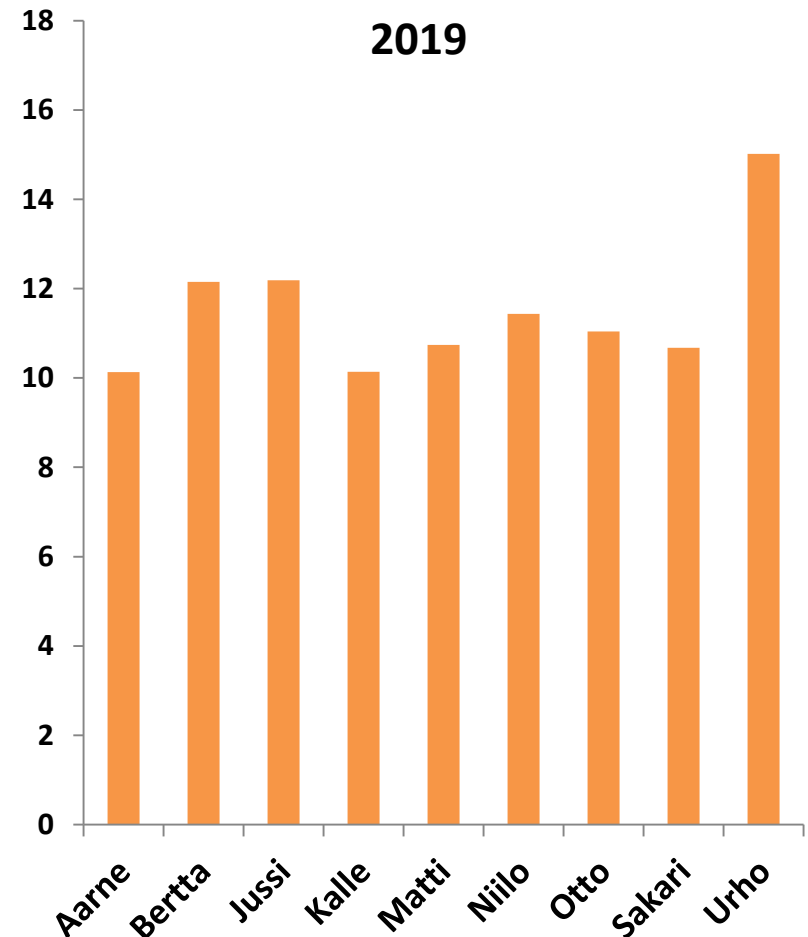
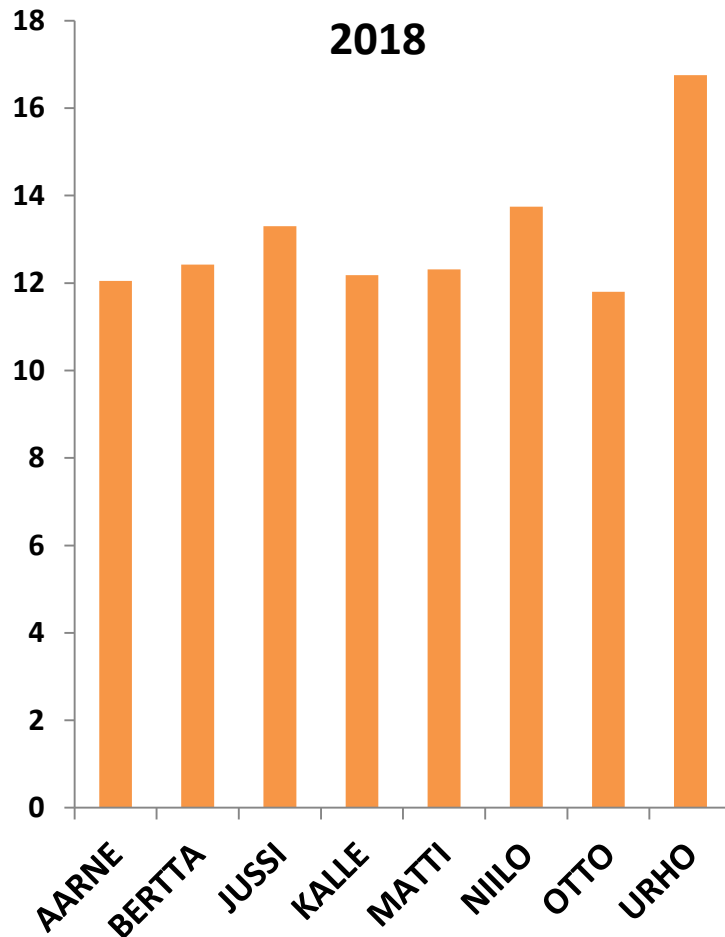


Laatuanalyysit pakastenäytteistä:

liukoinen sokeri % puristemehusta (brix-arvo)



Laatuanalyysit pakastenäytteistä: sokeri-happosuhde



5. Uudet lajikkeet – Hyllytestit (2 + 1 vrk)



Jussi: 8



Matti: 7.5



Urho: 7



Otto: 7



Bertta: 6



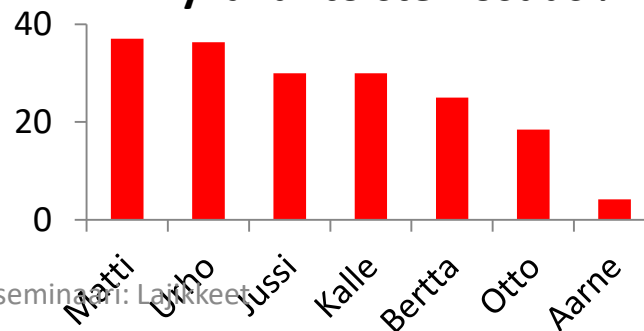
Aarne: 4



Kalle: 3



Hyväkuntoisten osuus %

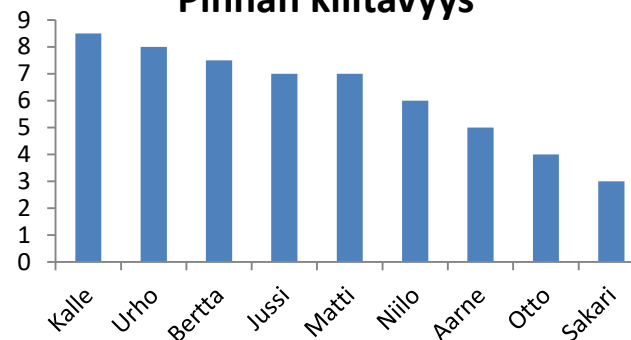


5. Uudet lajikkeet – Hylllytestit (2 + 1 vrk) 2018

Ulkoinen yleisvaikutelma



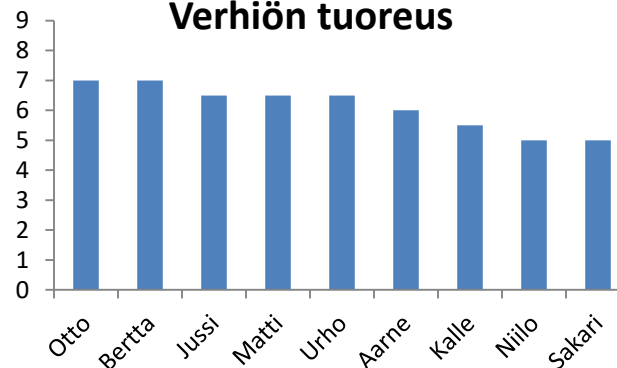
Pinnan kiiltävyys



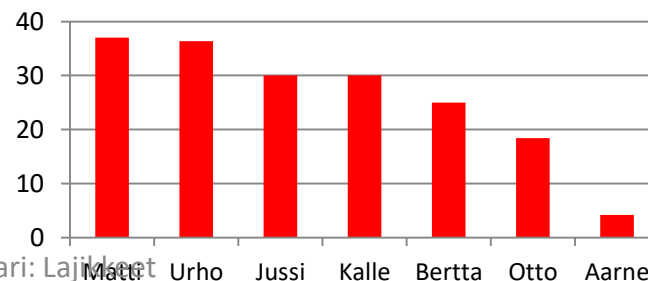
Maun miellyttävyys



Verhiön tuoreus



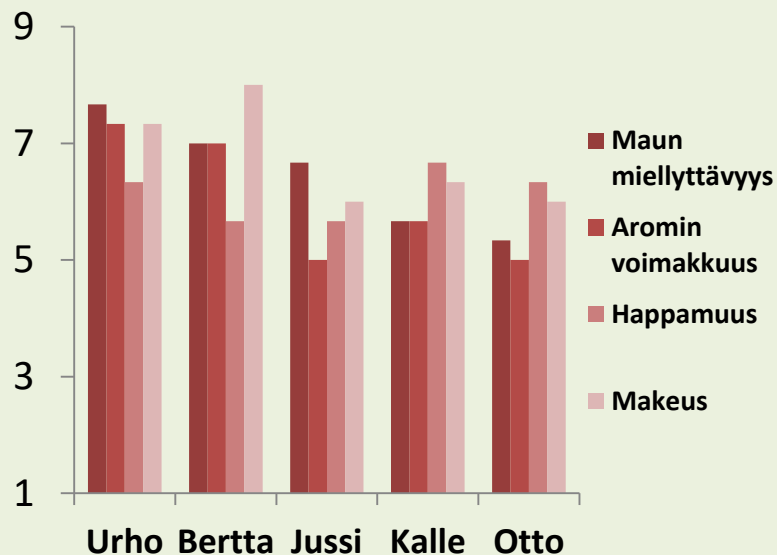
Hyvien osuus %



5. Uudet lajikkeet – Tuoreet ja säilytetyt marjat 2019

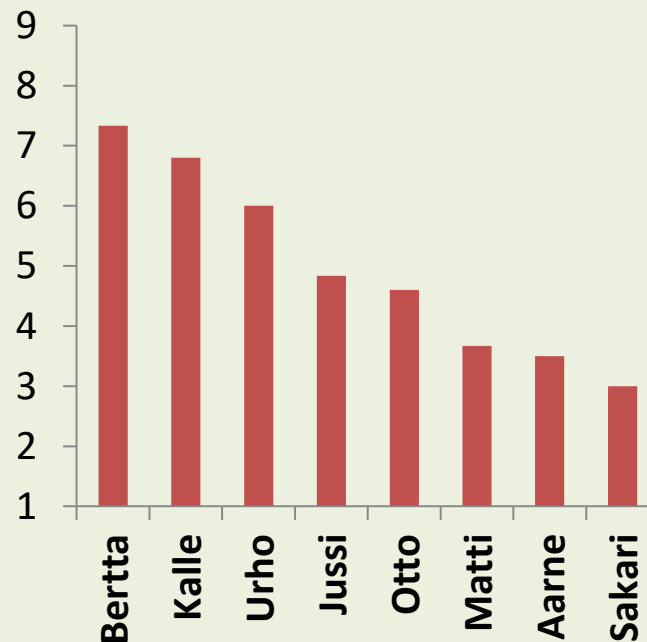
TUOREET MARJAT (1 vrk poiminnasta)

Ulkoinen yleisvaikutelma



2 VRK LYHYT HYLLYTESTI

Maun miellyttävyys
hyllytestissä 2019



5. Uudet lajikkeet

- Kuluttajamieltymystä kyseltiin 2018



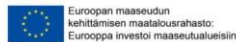
SataVarma loppuseminaari: Lajikkeet



5. Uudet lajikkeet

... kuten myös 2019

Pane **paremman**
lajikkeen nimilappu
tähän laatikkoon



Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kiitos!

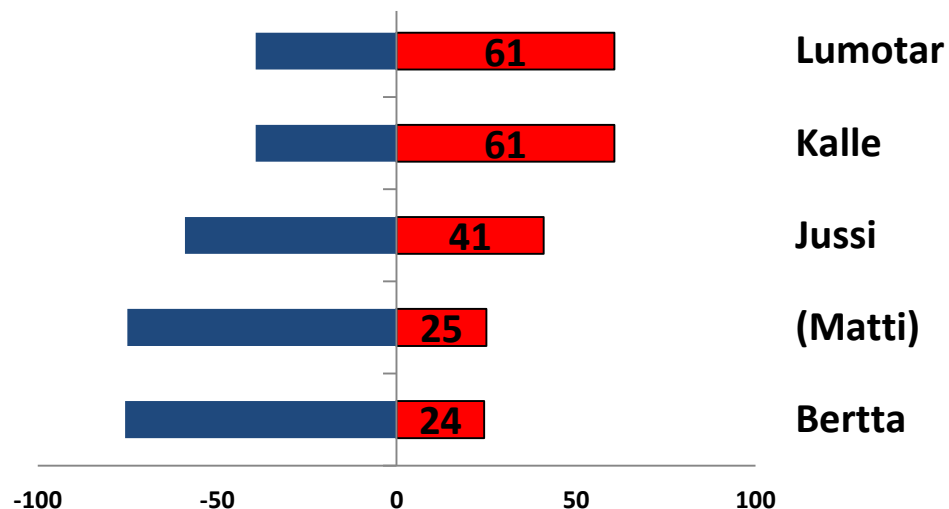


Kuluttajien mieltymys parivertailuna Polkaa vastaan:



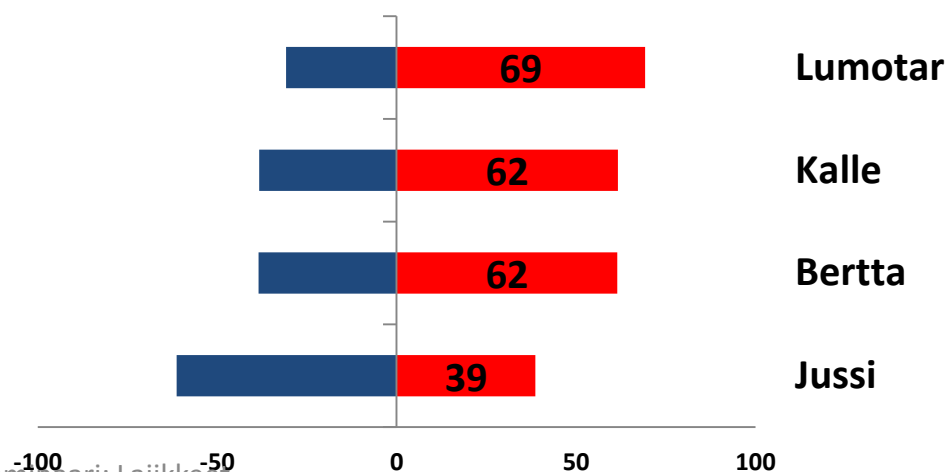
Kisko 7.7.2018, 152 maistelijaa

- Kuluttajista n. 60 % mielestä "Kalle" ja Lumotar olivat maultaan miellyttävämpiä kuin Polka.
- Myös "Jussi" pärjäsikin melko hyvin.



Kauppakeskus Mylly 16. ja 19.7.2019, yht 132 maistelijaa

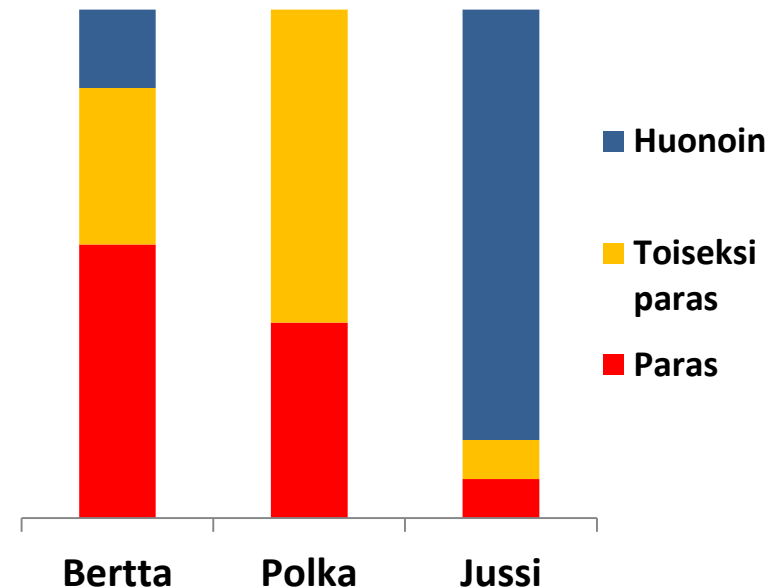
- Lumottaren ja Kallen maut koettiin paremmiksi kuin Polkan
- Jussi pärjäsikin melko hyvin
- Bertta yllätti, maistuen kuluttajille tänä vuonna 2019 suhteessa paremmin kuin 2018



5. Uudet lajikkeet

Bjursängin marjatila järjesti mieltymystestin satoisimmista ja parhaiksi arvioimistaan koelajikkeista kolmen vertailuna

- 7.7.2018; 13 maistelijaa
- ”Bertta” ja Polka samantyyppisiä ”vanhan ajan mansikoita”
- vaalea ja kiinteä koelajike ”Jussi” toi mieleen ”ulkomaiset” lajikkeet



Koelajikkeiden yhteenveto



Koelajikkeiden yhteenveto

Koodinimi	Lajike	Jalostaja	Huomioita
AARNE		Kanada	Paljon tuholaisvaurioita, hyvin härmänaltis. Talvenarka.
BERTTA		Luke, Suomi	Maku parempi kuin Polkan. Marjat ja kukat osin piilossa lehtien alla. Marjakoko Polkan ja Urhon luokkaa. Talvenkestävä. Kohtuullisesti kauppakestävyyttä.
JUSSI		Luke, Suomi	Iso marjakoko, avara kasvusto. Talvenkestävä. Maku riittävä. Väri vaalea. Hyvin talvenkestävä. Kohtuullisesti kauppakestävyyttä.
KALLE		Kanada	Satoisa. Maku parempi kuin Polkan, mutta ei kovin kauppakestävä. Härmänaltis. Talvenkestävyys Polkan luokkaa.
MATTI		Iso-Britannia	Paljon tuholaisvaurioita, maku ei miellyttänyt. Talvenarka.
NIILO*		Kanada	*Huonot taimet. Heikko maku ja pehmeä marja.
OTTO	POLKA	Alankomaat	Perinteinen verrannelajike.
SAKARI		Kanada	Myöhäinen, huono marjan muoto ja maku. Talvenarka.
URHO	LUMOTAR	Luke, Suomi	Paras maku ja hyvä kauppakestävyys. Marjakoko Polkan luokkaa. Talvenkestävä.

Lämmin kiitos koelajikkeita
ottaneille viljelijöille
hyvästä yhteistyöstä ja
yhteydenpidosta!